Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 16ης Ιουλίου 2026*

«Προδικαστική παραπομπή – Υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά – Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 – Άρθρο 4, σημείο 3 – Έννοια της "υπηρεσίας πληρωμών" – Άρθρο 4, σημείο 24 – Έννοια της "μεταφοράς πίστωσης" – Πράξη την οποία διενεργεί οντότητα στο πλαίσιο τριμερούς σύμβασης ως μεσάζων και η οποία συνίσταται στη φύλαξη χρηματικών ποσών πελάτη στον τραπεζικό λογαριασμό της και στη μεταβίβαση των εν λόγω ποσών σε εργολάβο κατόπιν συναίνεσης του πελάτη – Χαρακτηρισμός της πράξης – Δεν υφίσταται "υπηρεσία πληρωμών"»

Στην υπόθεση C-51/25,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το College van Beroep voor het bedrijfsleven (διοικητικό εφετείο αρμόδιο επί οικονομικών υποθέσεων, Κάτω Χώρες) με απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2025, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Ιανουαρίου 2025, στο πλαίσιο της δίκης

Betaal Garant Nederland CV

κατά

De Nederlandsche Bank NV,

παρισταμένης της:

Vereniging Eigen Huis,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. Biltgen, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz, Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του πρώτου τμήματος, A. Kumin, S. Gervasoni και M. Bošnjak (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Lamote, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Δεκεμβρίου 2025,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η De Nederlandsche Bank NV, εκπροσωπούμενη από τους G. Dictus και A. Muhammad, advocaten,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Langer και την C. S. Schillemans,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. Očková και τους M. Smolek και J. Vláčil,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Fiorentino, επικουρούμενο από την E. Cicatelli, procuratore dello Stato, και την G. Iappelli, avvocato dello Stato,

– η Νορβηγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Høvik, E. Rikheim και P. A. Tønnessen,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την G. Goddin και τον P. Vanden Heede,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Φεβρουαρίου 2026,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4, σημείο 3, της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ 2015, L 337, σ. 35), σε συνδυασμό με το σημείο 3, στοιχείο γ', του παραρτήματος I της οδηγίας 2015/2366.

2 Η υπό κρίση αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Betaal Garant Nederland CV (στο εξής: Betaal Garant), ετερόρρυθμης εταιρίας ολλανδικού δικαίου η οποία παρέχει εγγυήσεις και εξασφαλίσεις σε ιδιώτες στο πλαίσιο έργων κατασκευής ακινήτων, και της De Nederlandsche Bank NV, η οποία είναι η κεντρική τράπεζα των Κάτω Χωρών (στο εξής: DNB), σχετικά με υποχρέωση συμμόρφωσης, η οποία επιβλήθηκε στην Betaal Garant επ' απειλή χρηματικής ποινής, λόγω παράβασης της εθνικής νομοθεσίας με την οποία μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη η οδηγία 2015/2366 και, συγκεκριμένα, λόγω της άσκησης της δραστηριότητας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών χωρίς να διαθέτει τη σχετική άδεια.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 6 και 24 της οδηγίας 2015/2366 έχουν ως εξής:

«(6) Θα πρέπει να θεσπιστούν νέοι κανόνες, με σκοπό να καλύψουν τα ρυθμιστικά κενά, ενώ ταυτόχρονα θα παρέχουν μεγαλύτερη νομική σαφήνεια και θα διασφαλίζουν τη συνεπή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου σε ολόκληρη την [Ευρωπαϊκή] Ένωση. Θα πρέπει να διασφαλιστούν ισοδύναμες συνθήκες λειτουργίας τόσο για τους υφιστάμενους, όσο και για τους νέους συντελεστές της αγοράς, επιτρέποντας στα νέα μέσα πληρωμών να προσεγγίσουν μια ευρύτερη αγορά και εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών κατά τη χρήση των εν λόγω υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση. Αυτό θα πρέπει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος πληρωμών στο σύνολό του και να οδηγήσει σε περισσότερες επιλογές και περισσότερη διαφάνεια στις υπηρεσίες πληρωμών, ενισχύοντας ταυτόχρονα την εμπιστοσύνη των καταναλωτών σε μία εναρμονισμένη αγορά πληρωμών.

[…]

(24) Είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν οι κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που δύνανται νομίμως να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση, και συγκεκριμένα τα πιστωτικά ιδρύματα που δέχονται καταθέσεις από χρήστες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση πράξεων πληρωμής, και τα οποία θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται στην προληπτική εποπτεία που θεσπίζει η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338)], τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος τα οποία εκδίδουν ηλεκτρονικό χρήμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση πράξεων πληρωμής και τα οποία θα πρέπει να συνεχίσουν να υπόκεινται στις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας που θεσπίζει η οδηγία 2009/110/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ 2009, L 267, σ. 7)], τα ιδρύματα πληρωμών, καθώς και γραφεία ταχυδρομικών επιταγών που έχουν αυτό το δικαίωμα βάσει του εθνικού δικαίου. Η εφαρμογή του εν λόγω νομικού πλαισίου θα πρέπει να περιορίζεται στους παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών ως τακτική απασχόληση ή επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.»

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2015/2366, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τους κανόνες διά των οποίων τα κράτη μέλη διακρίνουν μεταξύ των ακόλουθων κατηγοριών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών:

α) πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2013, L 176, σ. 1)] […]

β) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας [2009/110] […]

γ) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών […]

δ) ιδρύματα πληρωμών·

[…]».

5 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2015/2366, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[…]

3) “υπηρεσίες πληρωμών”: μία ή περισσότερες από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι·

4) “ιδρύματα πληρωμών”: τα νομικά πρόσωπα που έχουν λάβει άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 11, να παρέχουν και να εκτελούν υπηρεσίες πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση·

5) “πράξη πληρωμής”: πράξη η έναρξη της οποίας διενεργείται από τον πληρωτή ή για λογαριασμό του ή από τον δικαιούχο και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου·

[…]

8) “πληρωτής”: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτό τον λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής·

9) “δικαιούχος”: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής·

[…]

11) “πάροχος υπηρεσιών πληρωμών”: μία από τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τυγχάνει εξαίρεσης δυνάμει του άρθρου 32 ή 33·

[…]

13) “εντολή πληρωμής”: οδηγία εκ μέρους του πληρωτή ή του δικαιούχου προς τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών με την οποία του ζητείται να εκτελέσει μια πράξη πληρωμής·

[…]

20) “καταναλωτής”: το φυσικό πρόσωπο που δεν ενεργεί για εμπορικούς, επιχειρηματικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, όσον αφορά συμβάσεις υπηρεσιών πληρωμών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία·

[…]

22) “υπηρεσία εμβασμάτων”: υπηρεσία πληρωμών κατά την οποία λαμβάνεται χρηματικό ποσό από πληρωτή, χωρίς να δημιουργείται λογαριασμός πληρωμών στο όνομα του πληρωτή ή του δικαιούχου, με μοναδικό σκοπό τη μεταφορά αντίστοιχου ποσού σε δικαιούχο ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που ενεργεί για λογαριασμό του δικαιούχου, και/ή κατά την οποία αυτά τα χρηματικά ποσά λαμβάνονται για λογαριασμό του δικαιούχου και τίθενται στη διάθεσή του·

[…]

24) “μεταφορά πίστωσης”: η υπηρεσία πληρωμών για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου με πράξη πληρωμής ή μια σειρά πράξεων πληρωμής από λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή μέσω του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που τηρεί τον λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, βάσει εντολής του πληρωτή·

[…]».

6 Το παράρτημα I της οδηγίας 2015/2366 έχει ως εξής:

«Υπηρεσίες πληρωμών

[όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 σημείο 3]

[…]

3. Εκτέλεση πράξεων πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών κεφαλαίων, σε λογαριασμό πληρωμών στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του χρήστη ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών:
   α) εκτέλεση άμεσων χρεώσεων, συμπεριλαμβανομένης της εφάπαξ άμεσης χρέωσης·
   β) εκτέλεση πράξεων πληρωμής με κάρτα πληρωμής ή ανάλογη συσκευή·
   γ) εκτέλεση μεταφορών πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων εντολών.

[…]

6. Υπηρεσίες εμβασμάτων.

[…]»

Το ολλανδικό δίκαιο

Ο ολλανδικός αστικός κώδικας

7 Το άρθρο 767 του βιβλίου 7 του Burgerlijk Wetboek (ολλανδικού αστικού κώδικα) προβλέπει τα εξής:

«Ο κύριος του έργου μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει μόνον τις πληρωμές που αντιστοιχούν, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, στην πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών ή στην αξία των αγαθών που του μεταβιβάστηκαν· εντούτοις, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχει, μπορεί να συμφωνηθεί ότι ο κύριος του έργου καταθέτει σε συμβολαιογράφο ποσό το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10 % του τιμήματος του έργου ή ότι παρέχει εναλλακτική εξασφάλιση για το ποσό αυτό. Τυχόν υπερβάλλον ποσό που καταβλήθηκε συνιστά αχρεώστητη καταβολή.»

Ο νόμος περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας

8 Ο Wet op het financieel toezicht (νόμος περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας), της 28ης Σεπτεμβρίου 2006 (Stb. 2007, αριθ. 475), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας), ενσωμάτωσε στο ολλανδικό δίκαιο την οδηγία 2015/2366.

9 Κατά το άρθρο 1:1 του νόμου περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας, πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είναι το πρόσωπο του οποίου η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών πληρωμών, ως τέτοιες δε νοούνται όλες οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ (ΕΕ 2007, L 319, σ. 1). Δεδομένου ότι η οδηγία 2007/64 καταργήθηκε με την οδηγία 2015/2366, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι οι ορισμοί που διαλαμβάνονται στο άρθρο 1:1 του εν λόγω νόμου αντιστοιχούν στους ορισμούς του άρθρου 4 της οδηγίας 2015/2366.

10 Το άρθρο 2:3a, παράγραφος 1, του νόμου περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας προβλέπει τα εξής:

«Απαγορεύεται σε πρόσωπα που έχουν την έδρα τους στις Κάτω Χώρες να ασκούν την επαγγελματική δραστηριότητα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών χωρίς να έχουν λάβει σχετική άδεια από την [DNB].»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Η Betaal Garant είναι εταιρία η οποία παρέχει συμβουλές, εξασφαλίσεις και εγγυήσεις σε ιδιώτες στο πλαίσιο κατασκευαστικών έργων και εργολαβιών στον οικοδομικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, προσφέρει στους ιδιώτες, μεταξύ άλλων, τα προϊόντα «Afbouwgarantie» (σύσταση εγγύησης

ολοκλήρωσης έργου) και «Zekerheidsstelling» (παροχή εξασφάλισης). Από τη διατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος και από το σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η υπό κρίση αίτηση αφορά μόνον την παροχή εξασφάλισης.

12 Το Stichting BGN Zekerheidsstelling (στο εξής: ίδρυμα Betaal Garant) είναι ίδρυμα συνδεδεμένο με την Betaal Garant.

13 Η Betaal Garant προσφέρει την παροχή εξασφάλισης στα συμβαλλόμενη μέρη σε σύμβαση έργου, και συγκεκριμένα στο πλαίσιο σύμβασης συναπτόμενης μεταξύ του πελάτη, του εργολάβου και της ίδιας. Σκοπός της παροχής εξασφάλισης είναι η κάλυψη του κινδύνου αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους των πελατών, τον οποίο διατρέχει ο εργολάβος που έχει αναλάβει την κατασκευή κατοικίας ή άλλου κτιρίου. Πράγματι, οι εργολάβοι διατρέχουν τέτοιο κίνδυνο, δεδομένου ότι ο πελάτης δύναται, βάσει του ολλανδικού δικαίου, να καταβάλει το τίμημα του έργου σε περισσότερες δόσεις και, κατά κανόνα, δεν οφείλει να εξοφλήσει την τελευταία δόση παρά μόνον αφότου παραλάβει την κατοικία. Για να καλυφθεί ο κίνδυνος αυτός, οι εργολάβοι μπορούν να απαιτήσουν από τους πελάτες την κατάθεση του ποσού της τελευταίας δόσης σε συμβολαιογράφο ή την παροχή εναλλακτικής εξασφάλισης. Η εναλλακτική αυτή εξασφάλιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της καταβολής του ποσού της τελευταίας δόσης στον εργολάβο.

14 Κατά τους γενικούς όρους της παροχής εξασφάλισης, οι οποίοι αποτελούν συμβατικές ρήτρες τις οποίες έχει συντάξει η Betaal Garant, όπως εκτίθενται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, στο πλαίσιο της παροχής εξασφάλισης ο πελάτης, κατά τον χρόνο πληρωμής της πρώτης δόσης, καταβάλλει στο ίδρυμα Betaal Garant ορισμένο ποσό, το οποίο υπολογίζεται σε συνάρτηση με την πρώτη δόση που οφείλει στον εργολάβο έναντι του τιμήματος της κατασκευής. Το ποσό της παρεχόμενης εξασφάλισης ανέρχεται, κατά κανόνα, στο 6 % του τιμήματος της κατασκευής.

15 Εφόσον η σύμβαση έργου έχει εκτελεστεί κατά τρόπο ικανοποιητικό τόσο για τον εργολάβο όσο και για τον πελάτη, και κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης προς την Betaal Garant, το ποσό της παρεχόμενης εξασφάλισης καταβάλλεται στον εργολάβο εντός προθεσμίας πέντε εργάσιμων ημερών. Το συγκεκριμένο ποσό μεταφέρεται από τον λογαριασμό πληρωμών του ιδρύματος Betaal Garant στον λογαριασμό πληρωμών του εργολάβου.

16 Τα έξοδα για τη σύσταση μιας τέτοιας ασφάλειας ανέρχονται, κατά κανόνα, στο 4 % του ποσού της παρεχόμενης εξασφάλισης, κατ’ ελάχιστον στα 300 ευρώ, όσον αφορά τα έξοδα που βαρύνουν τον πελάτη, και στο 2,5 % του ποσού αυτού, κατ’ ελάχιστον στα 200 ευρώ, όσον αφορά τα έξοδα που βαρύνουν τον εργολάβο. Η Betaal Garant χρεώνει στον πελάτη τα έξοδα που βαρύνουν αυτόν. Τα έξοδα που βαρύνουν τον εργολάβο παρακρατούνται κατά την καταβολή σε αυτόν του ποσού της παρεχόμενης εξασφάλισης. Σε περίπτωση πτώχευσης του εργολάβου, η Betaal Garant καταβάλλει το ποσό αυτό στον εργολάβο που τον αντικαθιστά.

17 Κατόπιν αιτήματος της Vereniging Eigen Huis, η DNB εξέτασε αν η σύσταση εγγύησης ολοκλήρωσης έργου και η παροχή εξασφάλισης που προσφέρει η Betaal Garant αντίκεινται στον νόμο περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας.

18 Με απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2020, η DNB επέβαλε στην Betaal Garant υποχρέωση συμμόρφωσης επ’ απειλή χρηματικής ποινής, με την αιτιολογία ότι, μεταξύ άλλων, η συγκεκριμένη εταιρία, προσφέροντας την υπηρεσία παροχής εξασφάλισης, παραβαίνει την προβλεπόμενη στο άρθρο 2:3a, παράγραφος 1, του νόμου περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας απαγόρευση της κατ’ επάγγελμα άσκησης της δραστηριότητας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών χωρίς σχετική άδεια.

19 Η Betaal Garant όφειλε, μεταξύ άλλων, να παύσει την ως άνω παράβαση εντός τεσσάρων εβδομάδων από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης, ήτοι να μην προσφέρει πλέον την υπηρεσία παροχής εξασφάλισης καθώς και να μεταβιβάσει, να τροποποιήσει ή να καταγγείλει τις υφιστάμενες συμβάσεις. Για το σύνολο των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, η χρηματική ποινή ανερχόταν σε 10 000 ευρώ ανά εβδομάδα μετά την εκπνοή της προθεσμίας χάριτος, εντός της οποίας η Betaal Garant όφειλε να έχει συμμορφωθεί πλήρως προς την επιβληθείσα υποχρέωση. Το ανώτατο ποσό της χρηματικής ποινής ανερχόταν σε 50 000 ευρώ.

20 Η Betaal Garant υπέβαλε διοικητική προσφυγή κατά της ως άνω απόφασης περί επιβολής χρηματικής ποινής, πλην όμως η DNB απέρριψε την εν λόγω διοικητική προσφυγή ως αβάσιμη με απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021. Η Betaal Garant άσκησε ένδικη προσφυγή κατά της απορριπτικής αποφάσεως ενώπιον του rechtbank Rotterdam (πρωτοδικείου Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες).

21 Αφού διαπίστωσε ότι η προθεσμία χάριτος είχε εκπνεύσει και ότι είχε καταπέσει εις βάρος της Betaal Garant η χρηματική ποινή, η DNB εισέπραξε την επίμαχη χρηματική ποινή με απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2022.

22 Η Betaal Garant υπέβαλε διοικητική προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής. Η DNB διαβίβασε τη διοικητική προσφυγή στο rechtbank Rotterdam (πρωτοδικείο Ρότερνταμ), προκειμένου να εκδικαστεί από το δικαστήριο αυτό ως ένδικη προσφυγή.

23 Το ως άνω δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Betaal Garant κατά της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 2021 ως αβάσιμη και την προσφυγή της κατά της αποφάσεως της 31ης Ιανουαρίου 2022 ως απαράδεκτη. Έκρινε ότι η DNB ορθώς διαπίστωσε ότι η Betaal Garant όφειλε να διαθέτει άδεια για να προσφέρει τη σύσταση εγγύησης ολοκλήρωσης έργου και την παροχή εξασφάλισης και ότι, ελλείψει τέτοιας άδειας, η εν λόγω εταιρία είχε ενεργήσει κατά παράβαση του νόμου περί χρηματοπιστωτικής εποπτείας.

24 Στη συνέχεια, η Betaal Garant άσκησε έφεση ενώπιον του College van Beroep voor het bedrijfsleven (διοικητικού εφετείου αρμόδιου επί οικονομικών υποθέσεων, Κάτω Χώρες), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο.

25 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν είναι βάσιμη η άποψη που υποστηρίζει η DNB. Συγκεκριμένα, εκτιμά ότι με την πράξη καταβολής του ποσού που αντιστοιχεί στην εξασφάλιση ο πελάτης, ως «πληρωτής» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 8, της οδηγίας 2015/2366, δίνει εντολή πληρωμής, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 13, της οδηγίας αυτής, στην τράπεζά του, ως πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 11, της εν λόγω οδηγίας, προκειμένου η τράπεζα να μεταφέρει χρηματικά ποσά από τον λογαριασμό πληρωμών του πελάτη, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 12, της ίδιας οδηγίας, στον λογαριασμό πληρωμών του ιδρύματος Betaal Garant. Ως εκ τούτου, το ίδρυμα αυτό θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως «δικαιούχος», κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 9, της οδηγίας 2015/2366. Το δικαστήριο αυτό εκτιμά ότι η τράπεζα του πελάτη εκτελεί πράξη πληρωμής, κατά την έννοια του σημείου 3 του παραρτήματος Ι της οδηγίας αυτής, και επομένως παρέχει υπηρεσία πληρωμών. Ομοίως, όσον αφορά την πράξη μεταφοράς χρηματικών ποσών από τον λογαριασμό του ιδρύματος Betaal Garant στον λογαριασμό του εργολάβου, το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι η τράπεζα του ιδρύματος Betaal Garant εκτελεί πράξη πληρωμής και επομένως παρέχει υπηρεσία πληρωμών, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή, «πληρωτής» είναι το ίδρυμα Betaal Garant και «δικαιούχος» ο εργολάβος.

26 Αντιθέτως, η DNB θεωρεί ότι η λήψη των χρηματικών ποσών του πελάτη στον λογαριασμό του ιδρύματος Betaal Garant και, εν συνεχεία, η μεταφορά τους από τον λογαριασμό αυτόν στον λογαριασμό του εργολάβου συνιστούν ενιαία πράξη πληρωμής την οποία εκτελεί η Betaal Garant. Στο πλαίσιο αυτό, η Betaal Garant εκτελεί, ως μεσάζων, μεταφορά πίστωσης από τον πελάτη προς τον εργολάβο και επομένως παρέχει υπηρεσία πληρωμών, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 3, της οδηγίας 2015/2366, σε συνδυασμό με το σημείο 3 του παραρτήματος Ι της οδηγίας αυτής.

27 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο μνημονεύει απάντηση η οποία δημοσιεύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 18 Μαρτίου 2022 επί της ερώτησης 2020/5216 και η οποία περιλαμβάνεται στους κανόνες προληπτικής εποπτείας που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών. Κατά την εν λόγω απάντηση, η λήψη και μεταβίβαση χρηματικού ποσού συνιστούν υπηρεσία πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας 2015/2366, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας. Συναφώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα μπορούσε να πρόκειται είτε για «υπηρεσία εμβασμάτων», κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 22, της εν λόγω οδηγίας, σε συνδυασμό με το σημείο 6 του παραρτήματος Ι αυτής, είτε για εκτέλεση πράξεων πληρωμής σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος Ι της ίδιας οδηγίας. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η ως άνω απάντηση θα μπορούσε να ενισχύσει την άποψη που υποστηρίζει η DNB.

28 Υπό τις συνθήκες αυτές, το College van Beroep voor het bedrijfsleven (διοικητικό εφετείο αρμόδιο επί οικονομικών υποθέσεων) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας [2015/2366], σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι, σημείο 3, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, την έννοια ότι η υπηρεσία παραλαβής και διαβίβασης χρηματικού ποσού, την οποία παρέχει μια οντότητα ως μεσάζων, συνιστά υπηρεσία πληρωμών –εν προκειμένω εκτέλεση μεταφορών πίστωσης, κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας– όταν η οντότητα αυτή, στο πλαίσιο σύμβασης που έχει συνάψει με πελάτη και με εργολάβο, παραλαμβάνει χρηματικά ποσά από τον πελάτη στον λογαριασμό πληρωμών της, τα οποία μεταφέρει κατόπιν συναίνεσης του πελάτη από τον λογαριασμό πληρωμών αυτόν προς τον εργολάβο;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

29 Με το μοναδικό προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας 2015/2366, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι, σημείο 3, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, έχει την έννοια ότι συνιστά «υπηρεσία πληρωμών» κατά την έννοια του ως άνω άρθρου 4, σημείο 3, και ειδικότερα «μεταφορά πίστωσης», υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας οντότητα η οποία ενεργεί ως μεσάζων λαμβάνει και εν συνεχεία μεταβιβάζει χρηματικά ποσά, όταν η οντότητα αυτή, στο πλαίσιο σύμβασης που έχει συνάψει με έναν πελάτη και έναν εργολάβο, λαμβάνει στον λογαριασμό πληρωμών συνδεδεμένου με αυτήν ιδρύματος χρηματικά ποσά του πελάτη και εν συνεχεία, με τη συναίνεση του πελάτη, τα μεταβιβάζει από τον συγκεκριμένο λογαριασμό στον εργολάβο.

30 Προκαταρκτικώς, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η Betaal Garant παρέχει υπηρεσίες σύστασης εγγυοδοσίας και/ή κατάθεσης εγγύησης στο πλαίσιο συναλλαγών που αφορούν την ανέγερση κτιρίων, οι δε υπηρεσίες αυτές συνιστούν «εναλλακτική

εξασφάλιση», κατά την έννοια του άρθρου 767 του βιβλίου 7 του ολλανδικού αστικού κώδικα. Κατά τα στοιχεία αυτά, καθεμία από τις εν λόγω υπηρεσίες υποδιαιρείται σε δύο διακριτές επιμέρους πράξεις:

– σε πρώτο στάδιο, πραγματοποιείται μεταφορά χρηματικών ποσών από τον λογαριασμό πληρωμών του πελάτη της Betaal Garant προς τον λογαριασμό πληρωμών του ιδρύματος Betaal Garant. Τα καταβληθέντα ποσά φυλάσσονται στον λογαριασμό αυτόν ως εγγύηση, έως ότου ο πελάτης εξακριβώσει και ειδοποιήσει την Betaal Garant ότι η σύμβαση έργου έχει εκτελεστεί από τον οικείο εργολάβο κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον ίδιο,

– σε δεύτερο στάδιο, μετά την ως άνω εξακρίβωση και με τη συναίνεση του πελάτη, το ίδρυμα Betaal Garant απευθύνει εντολή πληρωμής στην τράπεζά του, προκειμένου η τράπεζα να μεταφέρει το απαιτούμενο ποσό από τον λογαριασμό πληρωμών του ιδρύματος στον λογαριασμό πληρωμών του εργολάβου.

31 Κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίσεων, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το γράμμα της, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, σκέψη 12, και της 1ης Αυγούστου 2025, Alace και Canpelli, C-758/24 και C-759/24, EU:C:2025:591, σκέψη 91).

32 Όσον αφορά, πρώτον, το γράμμα των επίμαχων διατάξεων, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας 2015/2366, το οποίο ορίζει την έννοια των «υπηρεσιών πληρωμών», παραπέμπει στις δραστηριότητες που απαριθμούνται στον κατάλογο του παραρτήματος I της οδηγίας αυτής, με τη διευκρίνιση ότι πρέπει να πρόκειται για μία ή περισσότερες «επιχειρηματικές» δραστηριότητες.

33 Στις δραστηριότητες που απαριθμούνται στον εν λόγω κατάλογο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στο σημείο 3, στοιχείο γ′, του παραρτήματος I, η «[ε]κτέλεση πράξεων πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών κεφαλαίων, σε λογαριασμό πληρωμών στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του χρήστη ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών», όταν η πράξη αυτή συνίσταται στην «εκτέλεση μεταφορών πίστωσης».

34 Κατά το άρθρο 4, σημείο 5, της οδηγίας 2015/2366, ως «πράξη πληρωμής» νοείται «πράξη η έναρξη της οποίας διενεργείται από τον πληρωτή ή για λογαριασμό του ή από τον δικαιούχο και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου».

35 Επιπλέον, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι, κατά το άρθρο 4, σημείο 24, της οδηγίας 2015/2366, ως «μεταφορά πίστωσης» νοείται «η υπηρεσία πληρωμών για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου με πράξη πληρωμής ή μια σειρά πράξεων πληρωμής από λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή μέσω του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που τηρεί τον λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, βάσει εντολής του πληρωτή» και, αφετέρου, ότι, κατά το άρθρο 4, σημείο 8, της οδηγίας αυτής, ως «πληρωτής» νοείται «το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτό τον λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής».

36 Εξ αυτού συνάγεται ότι, προκειμένου να εκτελεστεί μεταφορά πίστωσης, δεν αρκεί μόνον να δώσει ο πληρωτής εντολή πληρωμής στον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, αλλά πρέπει επιπλέον ο εν λόγω πάροχος να τηρεί τον λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή.

37 Κατά συνέπεια, από τη γραμματική ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων προκύπτει ότι η ύπαρξη λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή και η τήρησή του από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών αποτελούν χαρακτηριστικά στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να διαπιστωθεί ότι μια πράξη πληρωμής συνιστά διαδικασία «εκτέλεσης μεταφορών πίστωσης» κατά την έννοια του παραρτήματος Ι, σημείο 3, στοιχείο γ', της οδηγίας 2015/2366 και, ως εκ τούτου, «υπηρεσία πληρωμών» κατά την έννοια των επίμαχων διατάξεων.

38 Εν προκειμένω, μολονότι οι υπηρεσίες σύστασης εγγυοδοσίας και/ή κατάθεσης εγγύησης που προσφέρει η Betaal Garant συνεπάγονται, μεταξύ άλλων, μεταφορές χρηματικών ποσών στο πλαίσιο των δύο επιμέρους πράξεων που μνημονεύονται στη σκέψη 30 της παρούσας απόφασης, από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι οι μεταφορές αυτές εκτελούνται από τις τράπεζες, αντιστοίχως, του πελάτη και του ιδρύματος Betaal Garant, και όχι από την ίδια την Betaal Garant. Κατά τα ως άνω στοιχεία, οι εν λόγω τράπεζες συνιστούν «παρόχους υπηρεσιών πληρωμών», κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 11, της οδηγίας 2015/2366.

39 Εξάλλου, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως και από τις γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ούτε η Betaal Garant ούτε το ίδρυμα Betaal Garant τηρούν λογαριασμούς πληρωμών για λογαριασμό των πελατών τους, με αποτέλεσμα οι μεταφορές των ποσών που οφείλονται δυνάμει των συμβάσεων μεταξύ της Betaal Garant, των πελατών και των εργολάβων να πραγματοποιούνται από λογαριασμούς τους οποίους τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, αντιστοίχως, των εν λόγω πελατών και του ιδρύματος Betaal Garant.

40 Επομένως, στο πλαίσιο των δύο επιμέρους πράξεων που περιγράφονται στη σκέψη 30 της παρούσας απόφασης, η εκτέλεση των πράξεων πληρωμής και των μεταφορών πίστωσης απόκειται στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, αντιστοίχως, του πελάτη και του ιδρύματος Betaal Garant, χωρίς η υποκείμενη συμβατική σχέση μεταξύ του πελάτη, της Betaal Garant και του εργολάβου να ασκεί συναφώς επιρροή.

41 Μολονότι οι μεταβιβάσεις χρηματικών ποσών που πραγματοποιούνται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών του πελάτη και του ιδρύματος Betaal Garant μπορούν να χαρακτηριστούν ως «υπηρεσίες πληρωμών», ιδίως ως εκτέλεση μεταφορών πίστωσης, υπενθυμίζεται ότι, αντιθέτως, η υπηρεσία σύστασης εγγυοδοσίας και/ή κατάθεσης εγγύησης που παρέχει εν προκειμένω η Betaal Garant συνιστά, βάσει του άρθρου 767 του βιβλίου 7 του ολλανδικού αστικού κώδικα, ένα είδος προσωπικής ασφάλειας και, ειδικότερα, «εναλλακτική εξασφάλιση» η οποία παρέχεται αντί της κατάθεσης σε συμβολαιογράφο. Δεδομένου όμως ότι τέτοια υπηρεσία ούτε ορίζεται στην οδηγία 2015/2366 ούτε διέπεται από την εν λόγω οδηγία, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.

42 Όσον αφορά, δεύτερον, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι επίμαχες διατάξεις, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2015/2366 προβλέπει έξι κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Μεταξύ των κατηγοριών αυτών περιλαμβάνονται, ιδίως, τα πιστωτικά ιδρύματα, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, τα ιδρύματα πληρωμών και τα γραφεία ταχυδρομικών επιταγών. Όπως όμως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 4, σημείο 24, καθώς και από το σημείο 3 του παραρτήματος Ι, η οδηγία 2015/2366 έχει εφαρμογή επί υπηρεσιών πληρωμών και μεταφορών πίστωσης που παρέχονται αποκλειστικώς από οντότητες οι οποίες εμπίπτουν στις ως άνω κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών.

43 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την αιτιολογική σκέψη 24 της οδηγίας 2015/2366, κατά την οποία το νομικό πλαίσιο που θεσπίζεται με την οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στους παρόχους υπηρεσιών που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών ως τακτική απασχόληση ή επιχειρηματική δραστηριότητα.

44 Η απαίτηση αυτή ανάγεται στο κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η οδηγία 2015/2366. Πράγματι, ο χαρακτηρισμός μιας συναλλαγής ως «υπηρεσίας πληρωμών» επάγεται σημαντικές έννομες συνέπειες για το πρόσωπο που προσφέρει τέτοια υπηρεσία κατ' επάγγελμα και σε τακτική βάση.

45 Επισημαίνεται ότι τόσο οι διατάξεις που αφορούν την αδειοδότηση και την προληπτική εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών όσο και εκείνες που διέπουν την αστική ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών συνιστούν ένα σύνολο κανόνων που χαρακτηρίζονται από αυξημένες απαιτήσεις, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 61 έως 65 των προτάσεών του. Η εφαρμογή ενός τέτοιου νομικού καθεστώτος αυξημένων απαιτήσεων δικαιολογείται, λαμβανομένης υπόψη της αυστηρότητάς του, από την άμεση συμμετοχή του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών στη μεταφορά των χρηματικών ποσών.

46 Κατά μείζονα λόγο, και όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 65 των προτάσεών του, οι απαιτήσεις περί αδειοδότησης των ιδρυμάτων πληρωμών, περί προληπτικής εποπτείας και περί αστικής ευθύνης τις οποίες επιβάλλει η οδηγία 2015/2366 δεν δικαιολογούνται όταν οι μεταφορές χρηματικών ποσών πραγματοποιούνται αποκλειστικώς και μόνο για την παροχή άλλης υπηρεσίας η οποία προσφέρεται ως κύρια δραστηριότητα, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, ήτοι υπηρεσίας παροχής εναλλακτικής εξασφάλισης, δραστηριότητας η οποία, αυτή καθεαυτήν, δεν εμπίπτει στις διατάξεις της ως άνω οδηγίας.

47 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως και από τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η Betaal Garant δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες «παρόχων υπηρεσιών πληρωμών» που μνημονεύονται στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης και ότι, στο πλαίσιο της επίμαχης στην υπόθεση της κύριας δίκης υπηρεσίας παροχής εναλλακτικής εξασφάλισης, η Betaal Garant δεν προβαίνει η ίδια σε μεταφορές χρηματικών ποσών.

48 Όσον αφορά, τρίτον και τελευταίο, τους σκοπούς που επιδιώκει η οδηγία 2015/2366, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 6, η οδηγία σκοπεί όχι μόνο στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών κατά τη χρήση των υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση (πρβλ. απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, σκέψη 102), αλλά και στη διασφάλιση μεγαλύτερης νομικής σαφήνειας και συνεπούς εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ένωση.

49 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει, στο πλαίσιο της οδηγίας 2007/64, η οποία προηγήθηκε της οδηγίας 2015/2366, ότι επιδίωξη του νομοθέτη της Ένωσης ήταν η δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών με την αντικατάσταση των υφιστάμενων 27 εθνικών συστημάτων, των οποίων η συνύπαρξη δημιουργούσε σύγχυση και ανασφάλεια δικαίου, από ένα εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο το οποίο καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των χρηστών και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, σκέψη 44).

50 Το γεγονός ότι η επιδίωξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών συνιστά θεμελιώδη σκοπό του καθεστώτος που θεσπίζει η οδηγία 2015/2366 δεν μπορεί, αυτό και μόνο, ούτε να μεταβάλει το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας ούτε να διευρύνει το περιεχόμενο των κρίσιμων εννοιών που περιλαμβάνονται στις διατάξεις αυτές πέραν του γράμματος των ορισμών των εν λόγω εννοιών. Εξάλλου, μια τέτοια ερμηνεία θα προσέκρουε στον σκοπό της διασφάλισης νομικής σαφήνειας στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών.

51 Επιπλέον, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 13 και 41 της παρούσας απόφασης, η υπηρεσία σύστασης εγγυοδοσίας και/ή κατάθεσης εγγύησης την οποία παρέχει εν προκειμένω η Betaal Garant συνιστά, βάσει του άρθρου 767 του βιβλίου 7 του ολλανδικού αστικού κώδικα, υπηρεσία η οποία παρέχεται αντί της κατάθεσης εγγύησης σε συμβολαιογράφο. Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση ότι ούτε από τις διατάξεις της οδηγίας 2015/2366 ούτε από την όλη οικονομία της προκύπτει ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν να υπαγάγει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών από συμβολαιογράφους στο ειδικό καθεστώς των υπηρεσιών πληρωμών και να εξαρτήσει την παροχή τους από την προϋπόθεση αδειοδότησης την οποία προβλέπει η οδηγία αυτή.

52 Κατά συνέπεια, από τη γραμματική, συστηματική και τελολογική ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων προκύπτει ότι η οδηγία 2015/2366 αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της τους παρόχους υπηρεσιών εξασφάλισης οι οποίοι χρησιμοποιούν, κατά τρόπο παρεπόμενο, υπηρεσίες πληρωμών τις οποίες προσφέρουν άλλοι πάροχοι που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες ως κύρια δραστηριότητα στο πλαίσιο της τακτικής απασχόλησης ή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

53 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας 2015/2366, σε συνδυασμό με το σημείο 3, στοιχείο γ′, του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας, έχει την έννοια ότι δεν συνιστά «υπηρεσία πληρωμών» κατά την έννοια του ως άνω άρθρου 4, σημείο 3, και ειδικότερα «μεταφορά πίστωσης», υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας οντότητα η οποία ενεργεί ως μεσάζων λαμβάνει και εν συνεχεία μεταβιβάζει χρηματικά ποσά, όταν η οντότητα αυτή, στο πλαίσιο σύμβασης που έχει συνάψει με έναν πελάτη και έναν εργολάβο, λαμβάνει στον λογαριασμό πληρωμών συνδεδεμένου με αυτήν ιδρύματος χρηματικά ποσά του πελάτη και εν συνεχεία, με τη συναίνεση του πελάτη, τα μεταβιβάζει από τον συγκεκριμένο λογαριασμό στον εργολάβο.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ’ αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 4, σημείο 3, της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ, σε συνδυασμό με το σημείο 3, στοιχείο γ′, του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2015/2366,

έχει την έννοια ότι:

δεν συνιστά «υπηρεσία πληρωμών» κατά την έννοια του ως άνω άρθρου 4, σημείο 3, και ειδικότερα «μεταφορά πίστωσης», υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας οντότητα η οποία ενεργεί ως μεσάζων λαμβάνει και εν συνεχεία μεταβιβάζει χρηματικά ποσά, όταν η οντότητα αυτή, στο πλαίσιο σύμβασης που έχει συνάψει με έναν πελάτη και έναν εργολάβο, λαμβάνει στον λογαριασμό πληρωμών συνδεδεμένου με αυτήν ιδρύματος χρηματικά ποσά του πελάτη και εν συνεχεία, με τη συναίνεση του πελάτη, τα μεταβιβάζει από τον συγκεκριμένο λογαριασμό στον εργολάβο.

(υπογραφές)